

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore Januar-Avgust 2013. godine

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore za period januar-septembar 2013. god. prema preliminarnim podacima iznosila je 1 440,5 mil.eura što ukazuje na pad od 2,9% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrijednosti od 256 mil.eura, što je više za 4,3% u odnosu na isti period prethodne godine, a **uvezeno** za 1 184,5 mil. eura, što je manje za 4,4% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 21,6% i veća je u odnosu na pokrivenost u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 19,8% .

U strukturi izvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva**- sektor 3, u iznosu od 83,2 mil. eura (koju čine: Električna energija u iznosu od 75,7 mil.eura i Nafta i naftni derivati u iznosu 7 mil. eura).

U strukturi uvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni proizvodi sektora 0 – Hrana i žive životinje u iznosu od 246 mil. eura (koji čine: Meso i prerade mesa u iznosu od 56,9 mil. eura i Žitarice i proizvodi od žitarica u iznosu od 37,4 mil. eura).

U izvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bilu su: Srbija (96,9 mil. eura), Republika Hrvatska (37,1 mil. eura), Slovenija (27,2 mil. eura).

U uvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (338,7 mil. eura), Grčka (100,9 mil. eura) i Kina (100,3 mil. eura). Spoljnotrgovinska razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA sporazuma i Evropskom unijom.

Grafik 1. Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore u mil. EUR

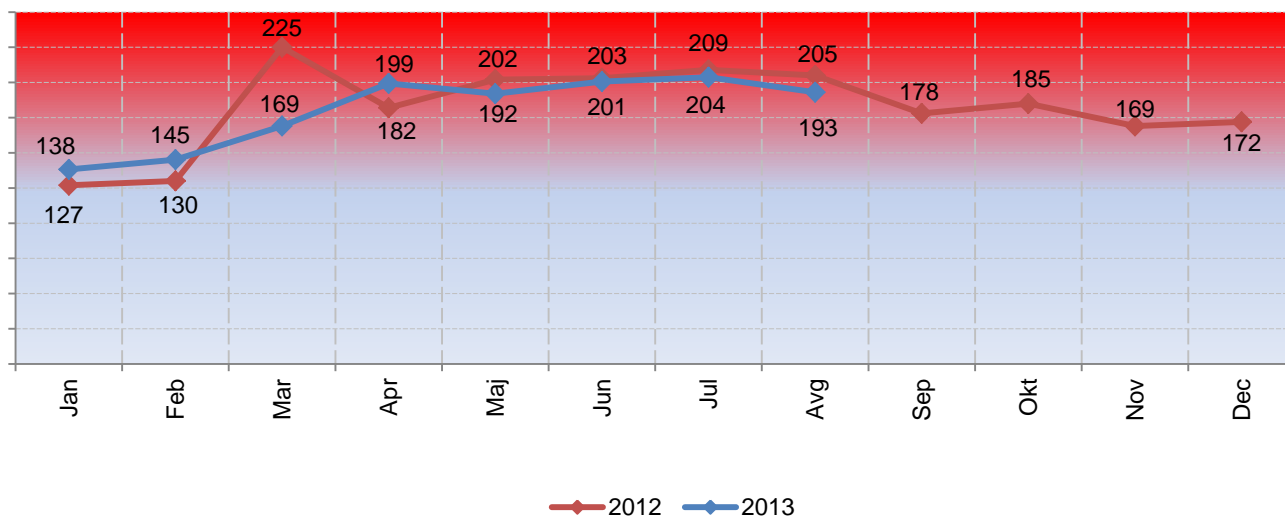

Tabela 1. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore od 2008. godine do avgusta 2013. godine

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2008	2 529 741	416 165	-2 113 576
2009	1 654 170	277 011	-1 377 159
2010	1 657 329	330 367	-1 326 963
2011			
Januar	85 414	37 466	-47 948
Februar	117 803	31 708	-86 096
Mart	149 762	42 032	-107 730
April	145 845	35 787	-110 058
Maj	159 530	33 502	-126 028
Jun	184 974	32 973	-152 001
Jul	175 859	33 999	-141 861
Avgust	172 498	42 007	-130 491
Septembar	173 055	42 381	-130 675
Oktoibar	151 577	48 328	-103 249
Novembar	143 562	37 882	-105 680
Decembar	163 457	36 317	-127 140
2012			
Januar	99 919	27 473	-72 446
Februar	106 537	23 911	-82 626
Mart	191 452	33 380	-158 072
April	150 965	31 239	-119 726
Maj	167 739	34 502	-133 237
Jun	170 814	31 929	-138 885
Jul	177 612	31 294	-146 318
Avgust	173 384	31 774	-141 610
Septembar	147 702	30 122	-117 580
Oktoibar	158 644	26 476	-132 168
Novembar	136 601	32 350	-104 251
Decembar	139 480	32 444	-107 036
2013			
Januar	110 220	27 983	-82 237
Februar	113 944	31 259	-82 684
Mart	138 598	29 949	-108 649
April	162 340	36 931	-125 409
Maj	152 192	39 399	-112 793
Jun	170 349	30 377	-139 972
Jul	172 268	31 728	-140 539
Avgust	164 622	28 379	-136 243

Tabela 2. Uvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	2 529 741	2 214 291	4 180	87 041	223 934	295
2009	1 654 170	1 450 892	2 708	56 159	143 926	485
2010	1 657 329	1 448 409	4 541	53 873	149 908	598
2011						
Januar	85 414	74 132	159	2 824	8 293	6
Februar	117 803	102 678	269	3 731	11 124	1
Mart	149 762	129 079	228	3 742	16 607	106
April	145 845	126 913	1 921	3 127	13 864	20
Maj	159 530	140 087	1 515	3 888	13 943	97
Jun	184 974	157 584	7 966	4 451	14 953	20
Jul	175 859	157 890	358	4 353	13 212	46
Avgust	172 498	152 431	360	5 188	14 500	19
Septembar	173 055	151 113	253	4 201	17 463	24
Oktobar	151 577	133 216	233	3 656	14 432	40
Novembar	143 562	123 106	285	5 449	14 712	10
Decembar	163 457	144 219	287	5 932	12 985	33
2012						
Januar	99 919	88 115	199	3 823	7 761	21
Februar	106 537	92 541	185	3 462	10 328	21
Mart	191 452	147 445	280	5 935	37 762	30
April	150 965	132 537	320	2 949	15 143	17
Maj	167 739	148 930	247	4 034	14 468	59
Jun	170 814	152 038	438	2 976	15 326	36
Jul	177 612	158 976	381	3 538	14 673	45
Avgust	173 384	154 286	372	3 685	14 939	102
Septembar	147 702	128 329	394	3 398	15 471	110
Oktobar	158 644	139 642	288	3 154	15 549	11
November	136 601	118 568	246	2 913	14 830	45
Decembar	139 480	122 993	500	2 856	13 105	26
2013						
Januar	110 220	77 224	350	2 068	30 542	35
Februar	113 944	97 973	249	2 611	13 090	21
Mart	138 598	120 269	319	2 974	15 014	21
April	162 340	141 399	436	3 580	16 698	227
Maj	152 192	133 249	550	2 990	15 366	36
Jun	170 349	149 519	872	3 373	16 553	32
Jul	172 268	152 560	526	3 480	15 646	54
Avgust	164 622	144 202	577	4 782	15 024	39

Tabela 3. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	100	87	0	3	9	0
2009	100	88	0	3	9	0
2010	100	87	0	3	9	0
2011	100	87	1	3	9	0
2012	100	87	0	2	10	0

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	416 165	412 042	1 116	1 099	1 902	7
2009	277 011	265 753	958	7 559	2 741	0
2010	330 367	325 210	792	617	3 574	173
2011						
Januar	37 466	37 214	55	38	148	11
Februar	31 708	31 196	0	47	457	8
Mart	42 032	41 842	83	35	65	7
April	35 787	35 650	62	52	7	16
Maj	33 502	33 231	0	63	208	0
Jun	32 973	32 446	207	25	278	17
Jul	33 999	33 886	5	81	12	15
Avgust	42 007	41 419	5	107	454	24
Septembar	42 381	41 904	2	29	445	0
Oktoabar	48 328	39 403	8 414	113	386	12
Novembar	37 882	37 131	568	29	153	0
Decembar	36 317	35 167	628	177	345	0
2012						
Januar	27 473	27 280	0	83	97	13
Februar	23 911	23 713	117	1	81	0
Mart	33 380	33 075	1	40	264	0
April	31 239	30 795	6	173	265	0
Maj	34 502	33 324	3	85	1 080	10
Jun	31 929	30 705	9	81	1 134	0
Jul	31 294	30 721	7	414	153	0
Avgust	31 774	30 942	254	91	473	14
Septembar	30 122	29 590	5	23	505	0
Oktoabar	26 476	25 579	507	20	370	0
Novembar	32 350	30 099	597	177	1 466	10
Decembar	32 444	30 943	576	104	820	0
2013						
Januar	27 983	27 069	610	186	110	9
Februar	31 259	30 237	579	36	393	14
Mart	29 949	27 520	1 197	31	1 201	0
April	36 931	36 003	625	57	234	14
Maj	39 399	38 477	438	151	333	0
Jun	30 377	29 869	227	52	229	0
Jul	31 728	30 139	443	186	960	0
Avgust	28 379	27 768	403	13	136	59

Tabela 5. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	SVIJET	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	100	99	0	0	0	0
2009	100	96	0	3	1	0
2010	100	98	0	0	1	0
2011	100	97	2	0	1	0
2012	100	97	1	0	2	0

Tabela 6. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama za period januar-avgust 2012/2013

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Avg 2012		Jan-Avg 2013		Jan-Avg 2012		Jan-Avg 2013		Jan-Avg 2012	Jan-Avg 2013
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100	245 504	100	256 005	100	1 238 422	100	1 184 532	-992 918	-928 526
Evropa	98	240 555	97	247 082	87	1 074 868	86	1 016 395	-834 313	-769 313
EU-28¹	56	138 137	42	107 956	44	550 891	44	518 504	-412 754	-410 548
Cefta ²	37	89 833	50	127 409	38	473 829	39	458 402	-383 995	-330 993
Afrika	0	396	2	4 520	0	2 423	0	3 881	-2 027	638
Azija	1	3 548	1	3 596	11	130 401	12	137 933	-126 853	-134 337
Amerika	0	968	0	711	2	30 400	2	25 858	-29 432	-25 147
Okeanija	0	37	0	96	0	330	0	464	-293	-368
SAD	0	745	0	554	1	9 335	1	9 931	-8 590	-9 377
Kina	1	2 046	1	1 945	7	91 544	8	100 283	-89 499	-98 338
Rusija	2	3 838	1	3 155	1	9 935	0	2 558	-6 097	597
Švajcarska	1	1 560	1	1 974	1	16 567	1	9 018	-15 007	-7 045
Japan	0	844	0	1 174	1	10 387	1	10 712	-9 543	-9 537
Turska	3	6 640	2	5 909	2	19 451	2	22 112	-12 811	-16 203
Brazil	0	0	0	3	1	10 812	1	8 294	-10 812	-8 291

¹ Od 1 Jula 2013. godine, Republika Hrvatska je 28 članica EU.

² Albanija, Bosina i Hercegovina, Republika Makedonija, Republika Srbija i UMNIK Kosovo

Tabela 7. Spoljnotrgovinski promet po EU-28 zemljama i potpisnicama Cefta sporazuma

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS		
	%	u hilj.EUR			%	u hilj.EUR			u hilj.EUR		
		2012	2012 Jan-Avg	2013 Jan-Av		2012	2012 Jan-Avg	2013 Jan-Avg	2012	2012 Jan-Avg	2013 Jan-Avg
SVIJET	100	366 896	245 504	256 005	100	1 820 850	1 238 422	1 184 532	-1 453 954	-992 918	-928 526
EU-28	52	189 004	138 137	107 956	44	809 886	550 891	518 504	-620 882	-412 754	-410 548
Austrija	1	4 219	2 066	2 608	2	32 676	22 624	20 566	-28 457	-20 558	-17 959
Belgija	0	176	144	308	0	8 840	5 655	6 209	-8 664	-5 511	-5 901
Bugarska	0	423	304	741	0	9 030	5 762	6 839	-8 607	-5 459	-6 099
Češka	1	2 691	755	3 753	1	18 397	13 498	7 771	-15 706	-12 743	-4 018
Danska	0	8	1	668	0	3 749	2 298	1 169	-3 741	-2 297	-500
Estonija	0	55	50	0	0	187	79	226	-132	-29	-226
Finska	0	1 229	297	0	0	1 212	568	929	17	-271	-929
Francuska	1	2 458	1 662	2 484	1	22 166	15 393	11 504	-19 708	-13 731	-9 020
Grčka	1	3 575	3 447	2 977	9	159 189	110 631	100 932	-155 614	-107 184	-97 955
Holandija	1	2 653	1 887	1 150	2	32 139	20 744	19 493	-29 485	-18 857	-18 343
Irska	0	1	0	0	0	2 559	1 832	1 279	-2 558	-1 832	-1 279
Italija	3	12 393	7 679	11 216	6	112 453	75 140	79 145	-100 060	-67 461	-67 928
Kipar	0	20	20	121	0	657	437	591	-637	-418	-470
Letonija	0	195	0	3	0	108	52	90	87	-52	-87
Litvanija	0	195	0	0	0	107	71	144	88	-71	-144
Luksemburg	0	85	51	33	0	215	202	24	-131	-151	9
Mađarska	5	18 058	15 369	1 104	1	18 797	11 969	13 366	-738	3 400	-12 262
Malta	0	108	108	268	0	11	1	0	97	108	268
Njemačka	4	14 381	12 263	10 222	6	115 665	77 079	77 738	-101 285	-64 816	-67 515
Poljska	1	4 406	3 172	3 212	1	13 053	8 240	10 814	-8 647	-5 069	-7 602
Portugalija	0	0	0	0	0	496	376	315	-496	-376	-315
Republika Hrvatska	23	83 544	64 467	37 089	6	110 436	76 378	65 958	-26 892	-11 911	-28 869
Rumunija	1	2 205	2 167	127	1	26 348	19 339	12 805	-24 143	-17 172	-12 679
Slovačka	0	314	106	72	0	4 715	3 023	3 585	-4 401	-2 917	-3 512
Slovenija	8	28 887	17 275	27 185	4	73 141	49 504	43 540	-44 255	-32 229	-16 355
Španija	0	28	16	59	1	21 837	14 341	18 432	-21 809	-14 325	-18 373
Švedska	1	2 137	1 513	809	0	3 610	2 306	7 085	-1 473	-792	-6 276
Vel.Britanija	1	4 560	3 318	1 748	1	18 091	13 347	7 957	-13 531	-10 029	-6 209
CEFTA	39	143 667	89 833	127 409	39	702 314	473 829	458 402	-558 647	-383 995	-330 993
Albanija	2	7 634	4 252	7 845	1	13 966	8 675	16 360	-6 333	-4 423	-8 514
BiH	7	27 413	16 850	10 117	7	123 225	81 983	84 312	-95 813	-65 133	-74 195
Moldavija	0	0	1 365	1 738	0	143	17 185	16 052	-143	-15 820	-14 315
Republika Makedonija	1	2 293	0	0	2	27 527	91	96	-25 235	-91	-96
Republika Srbija	23	83 360	53 219	96 919	29	532 886	363 254	338 727	-449 526	-310 035	-241 808
UMNIK Kosovo	6	22 968	14 147	10 789	0	4 565	2 641	2 854	18 403	11 505	7 935
Ostale zemlje	9	34 225	17 534	20 640	17	308 651	213 703	207 626	-274 426	-196 169	-186 986

Tabela 8. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore sa EU-28, SAD-om, Japanom i Kinom

Period	EU-28		SAD		JAPAN		KINA	
	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%
IZVOZ								
2009	142 951	52	7 407	3	12	0	95	0
2010	188 862	57	461	0	544	0	149	0
2011	273 351	60	610	0	1 132	0	748	0
2012								
Januar	18 571	68	83	0	97	0	0	0
Februar	14 074	59	1	0	0	0	12	0
Mart	17 401	52	17	0	149	0	103	0
April	19 815	63	173	1	74	0	9	0
Maj	20 374	59	13	0	234	1	846	2
Jun	16 303	51	73	0	143	0	927	3
Jul	16 308	52	368	1	148	0	0	0
Avgust	15 293	48	17	0	0	0	148	0
Septembar	14 438	48	0	0	96	0	391	1
Oktober	12 569	47	20	0	135	1	190	1
Novembar	11 470	35	145	0	230	1	1 110	3
Decembar	12 389	38	38	0	661	2	65	0
2013								
Januar	12 540	45	186	1	0	0	72	0
Februar	16 451	53	36	0	161	1	0	0
Mart	13 017	43	28	0	105	0	1 082	4
April	14 172	38	49	0	218	1	0	0
Maj	16 188	41	138	0	236	1	30	0
Jun	9 940	33	2	0	219	1	0	0
Jul	13 236	42	104	0	180	1	762	2
Avgust	12 412	44	11	0	55	0	0	0
UVOZ								
2009	701 508	42	17 604	1	19 685	1	90 343	5
2010	705 359	43	15 367	1	19 822	1	88 864	5
2011	807 146	44	13 959	1	19 650	1	103 080	6
2012								
Januar	46 578	47	678	1	886	1	4 829	5
Februar	48 159	45	688	1	1 171	1	6 596	6
Mart	76 018	40	1 166	1	1 403	1	31 511	16
April	65 963	44	1 238	1	1 247	1	9 650	6
Maj	80 202	48	1 291	1	1 500	1	9 335	6
Jun	75 648	44	1 658	1	1 394	1	10 537	6
Jul	79 846	45	1 407	1	1 419	1	9 880	6
Avgust	78 477	45	1 210	1	1 368	1	9 206	5
Septembar	61 477	42	750	1	1 051	1	10 475	7
Oktober	72 075	45	1 237	1	1 517	1	10 249	6
Novembar	59 989	44	1 234	1	1 300	1	10 565	8
Decembar	65 454	47	1 156	1	1 278	1	7 780	6
2013								
Januar	41 525	38	683	1	1 101	1	27 468	25
Februar	51 526	45	1 187	1	1 176	1	9 083	8
Mart	63 188	46	1 368	1	1 262	1	9 778	7
April	72 350	45	1 482	1	1 742	1	11 074	7
Maj	66 812	44	954	1	1 510	1	10 162	7
Jun	76 747	45	1 111	1	1 381	1	11 608	7
Jul	75 900	44	1 309	1	1 454	1	10 789	6
Avgust	70 455	43	1 836	1	1 085	1	10 321	6

Tabela 9. Podjela izvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Avg 2012	Jan-Avg 2013
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	330 367	100	454 381	100	366 896	100	245 504	256 005
0-9 TOTAL	330 367	100	454 381	100	366 896	100	245 504	256 005
0+1 Hrana, piće i duvan	45 039	14	50 662	11	53 195	14	28 326	30 803
2+4 Sirovine	46 000	14	65 626	14	59 399	16	36 341	38 514
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	10	62 957	14	50 463	14	32 621	83 232
5 Hemijski proizvodi	12 916	4	12 083	3	11 972	3	7 824	6 112
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	8	23 899	5	25 896	7	15 472	16 033
6+8 Ostali industrijski proizvodi	166 078	50	236 353	52	162 157	44	122 624	76 383
EU-28	188 862	57	273 351	60	189 004	52	138 137	107 956
0-9 TOTAL	188 862	57	273 351	60	189 004	52	138 137	107 956
0+1 Hrana, piće i duvan	6 176	2	6 771	1	5 742	2	3 135	3 689
2+4 Sirovine	18 683	6	27 763	6	22 789	6	15 344	14 338
3 Mineralna goriva i maziva	18 355	6	16 351	4	11 510	3	6 743	12 496
5 Hemijski proizvodi	826	0	671	0	1 147	0	687	967
7 Mašine i transportni uređaji	10 760	3	11 512	3	13 820	4	8 930	8 379
6+8 Ostali industrijski proizvodi	134 062	41	207 483	46	130 181	35	101 002	63 159
CEFTA	126 477	38	137 698	30	143 667	39	89 833	127 409
0-9 TOTAL	126 477	38	137 698	30	143 667	39	89 833	127 409
0+1 Hrana, piće i duvan	35 802	11	39 384	9	37 988	10	21 260	20 154
2+4 Sirovine	22 012	7	24 871	5	22 100	6	12 518	16 216
3 Mineralna goriva i maziva	13 192	4	34 939	8	37 031	10	24 704	70 138
5 Hemijski proizvodi	12 088	4	11 357	2	10 763	3	7 114	5 114
7 Mašine i transportni uređaji	13 276	4	9 337	2	6 259	2	3 912	5 066
6+8 Ostali industrijski proizvodi	30 107	9	17 810	4	29 526	8	20 324	10 720
SAD	461	0	610	0	948	0	745	554
0-9 TOTAL	461	0	610	0	948	0	745	554
0+1 Hrana, piće i duvan	284	0	457	0	216	0	136	356
2+4 Sirovine	3	0	11	0	0	0	0	25
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	26
7 Mašine i transportni uređaji	140	0	59	0	518	0	479	143
6+8 Ostali industrijski proizvodi	34	0	83	0	214	0	129	4
Japan	544	0	1 132	0	1 966	1	844	1 174
0-9 TOTAL	544	0	1 132	0	1 966	1	844	1 174
0+1 Hrana, piće i duvan	0	0	0	0	0	0	0	0
2+4 Sirovine	0	0	0	0	113	0	113	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	544	0	1 121	0	1 852	1	731	1 174
6+8 Ostali industrijski proizvodi	0	0	11	0	0	0	0	0
Kina	149	0	748	0	3 802	1	2 046	1 945
0-9 TOTAL	149	0	748	0	3 802	1	2 046	1 945
0+1 Hrana, piće i duvan	107	0	746	0	1 116	0	438	119
2+4 Sirovine	0	0	0	0	2 478	1	1 536	1 793
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	2	0	2	0
7 Mašine i transportni uređaji	11	0	2	0	141	0	71	33
6+8 Ostali industrijski proizvodi	31	0	0	0	65	0	0	0

Tabela 10. Podjela uvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Avg 2012	Jan-Avg 2013
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	1 238 422	1 184 532
0-9 TOTAL	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	1 238 422	1 184 532
0+1 Hrana, piće i duvan	388 139	23	417 706	23	421 669	23	282 524	293 679
2+4 Sirovine	82 811	5	99 263	5	76 431	4	54 863	43 525
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	13	330 590	18	334 356	18	241 005	171 272
5 Hemijski proizvodi	162 956	10	169 589	9	169 570	9	111 213	119 429
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	21	315 905	17	332 870	18	232 865	231 492
6+8 Ostali industrijski proizvodi	473 157	29	489 549	27	485 528	27	315 531	322 436
EU-28	705 359	43	807 146	44	809 886	44	550 891	518 504
0-9 TOTAL	705 359	43	807 146	44	809 886	44	550 891	518 504
0+1 Hrana, piće i duvan	113 186	7	131 315	7	142 690	8	94 848	101 200
2+4 Sirovine	9 131	1	11 200	1	10 011	1	7 146	6 198
3 Mineralna goriva i maziva	146 157	9	214 403	12	221 606	12	155 213	121 376
5 Hemijski proizvodi	68 954	4	85 113	5	81 922	4	53 963	56 122
7 Mašine i transportni uređaji	190 228	11	182 862	10	173 940	10	120 665	116 689
6+8 Ostali industrijski proizvodi	177 703	11	181 520	10	179 291	10	118 633	114 220
CEFTA	589 848	36	726 171	40	702 314	39	473 829	458 402
0-9 TOTAL	589 848	36	726 171	40	702 314	39	473 829	458 402
0+1 Hrana, piće i duvan	220 680	13	241 996	13	242 652	13	163 113	167 961
2+4 Sirovine	67 941	4	79 590	4	60 472	3	42 415	35 696
3 Mineralna goriva i maziva	35 531	2	105 403	6	92 903	5	70 945	44 167
5 Hemijski proizvodi	52 666	3	65 973	4	66 850	4	43 932	50 562
7 Mašine i transportni uređaji	30 586	2	35 753	2	40 451	2	26 879	26 178
6+8 Ostali industrijski proizvodi	182 444	11	197 454	11	198 985	11	126 546	133 838
SAD	15 367	1	13 959	1	13 712	1	9 335	9 931
0-9 TOTAL	15 367	1	13 959	1	13 712	1	9 335	9 931
0+1 Hrana, piće i duvan	875	0	890	0	1 128	0	728	839
2+4 Sirovine	206	0	215	0	71	0	55	49
3 Mineralna goriva i maziva	68	0	83	0	32	0	29	48
5 Hemijski proizvodi	3 304	0	3 042	0	3 020	0	1 919	1 924
7 Mašine i transportni uređaji	6 673	0	5 933	0	6 195	0	4 609	5 147
6+8 Ostali industrijski proizvodi	4 240	0	3 796	0	3 266	0	1 994	1 925
Japan	19 822	1	19 650	1	15 532	1	10 387	10 712
0-9 TOTAL	19 822	1	19 650	1	15 532	1	10 387	10 712
0+1 Hrana, piće i duvan	29	0	17	0	12	0	10	8
2+4 Sirovine	4	0	3	0	4	0	1	3
3 Mineralna goriva i maziva	16	0	20	0	43	0	33	32
5 Hemijski proizvodi	730	0	447	0	463	0	343	172
7 Mašine i transportni uređaji	15 499	1	14 815	1	11 337	1	7 745	8 027
6+8 Ostali industrijski proizvodi	3 544	0	4 348	0	3 673	0	2 254	2 470
Kina	88 864	5	103 080	6	130 615	7	91 544	100 283
0-9 TOTAL	88 864	5	103 080	6	130 615	7	91 544	100 283
0+1 Hrana, piće i duvan	853	0	898	0	931	0	631	814
2+4 Sirovine	414	0	398	0	348	0	203	263
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	2	0	14	0	12	8
5 Hemijski proizvodi	2 665	0	2 852	0	3 919	0	2 784	2 228
7 Mašine i transportni uređaji	38 122	2	45 215	2	66 991	4	51 235	56 733
6+8 Ostali industrijski proizvodi	46 809	3	53 714	3	58 411	3	36 680	40 237

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011	2012	Index 2012	Jan-Avg 2012	Jan-Avg 2013	Index Jan-Avg 13
	u hilj.EUR		2010	u hilj.EUR		u hilj.EUR		Jan-Avg 12
0-9 TOTAL	330 367	454 381	138	366 896	81	245 504	256 005	104
0 Hrana i žive životinje	23 930	27 583	115	27 726	101	16 683	17 648	106
00 Žive životinje	9	12	138	12	99	5	11	229
01 Meso i prerada mesa	5 140	5 223	102	6 904	132	3 895	4 602	118
02 Mliječni proizvodi i jaja	7	72		151	211	29	839	2 937
03 Ribe i prerađevine od ribe	472	188	40	32	17	25	8	30
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	2 523	3 886	154	5 731	147	3 734	2 668	71
05 Povrće i voće	9 347	9 601	103	7 455	78	4 278	5 813	136
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	302	515	170	15	3	8	6	69
07 Kafa, čaj, kakao i začini	2 962	2 865	97	3 924	137	2 501	2 486	99
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	118	82	69	53	65	37	66	180
09 Razni proizvodi za ishranu	3 050	5 139	169	3 447	67	2 173	1 150	53
1 Piće i duvan	21 109	23 079	109	25 469	110	11 643	13 155	113
11 Pića	20 975	22 685	108	23 218	102	11 072	8 971	81
12 Duvan i proizvodi od duvana	134	394	294	2 251	571	571	4 184	733
2 Sirove materije, sem goriva	44 713	64 192	144	56 142	87	34 235	37 448	109
21 Kože sirove i krzna nečinjena	4 101	4 672	114	6 973	149	4 244	3 767	89
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0		0	30	0	10	86 061
23 Sirovi kaučuk	0	14		17	128	0	0	#DIV/0!
24 Pluta i drvo	15 790	18 120	115	15 313	85	8 808	10 143	115
25 Celuloza i otpaci od hartije	710	1 237	174	1 127	91	747	730	98
26 Tekstilna vlakna i otpaci	24	104	433	81	78	54	6	11
27 Sirova đubriva i minerali	2 993	1 036	35	1 080	104	712	882	124
28 Mineralne rude i otpaci metala	20 911	38 769	185	31 291	81	19 538	21 595	111
29 Životinjske i biljne sirove materije	183	241	132	258	107	132	316	239
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	62 957	189	50 463	80	32 621	83 232	255
32 Kameni ugalj, koks i briketi	3 431	2 560	75	2 565	100	1 419	545	38
33 Nafta i naftni derivati	12 822	11 303	88	9 631	85	6 565	7 015	107
34 Gas, prirodni i industrijski	0	0		0	0	0	0	0
35 Električna energija	17 033	49 094	288	38 268	78	24 637	75 672	307
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 288	1 434	111	3 257	227	2 106	1 067	51
41 Životinjska ulja i masti	415	426	103	521	122	293	304	104
42 Čvrste biljne masti i ulja	828	940	113	2 234	238	1 584	478	30
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	44	68	154	503	740	229	284	124
5 Hemijski proizvodi	12 916	12 083	94	11 972	99	7 824	6 112	78
51 Organski hemijski proizvodi	133	60	45	73	122	72	47	65
52 Neorganski hemijski proizvodi	60	56	94	26	47	4	48	1 114
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	837	1 354	162	109	8	72	35	48
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	8 906	7 832	88	9 507	121	6 051	4 210	70
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 424	1 005	71	905	90	586	894	153
56 Đubriva (osim sirovih)	22	30	136	2	6	2	0	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	219	195	89	343	176	225	149	66
58 Plastične mase u ostalim oblicima	547	402	74	393	98	341	208	61
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	768	1 148	150	613	53	472	520	110

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Avg 2012	Jan-Avg 2013	Index Jan-Avg 13 Jan-Avg 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	157 109	219 443	140	154 046	70	117 443	71 103	61
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	168	282	168	278	99	226	358	159
62 Proizvodi od kaučuka	266	242	91	164	68	126	31	24
63 Proizvodi od plute i drveta	746	932	125	889	95	533	531	100
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	898	1 592	177	1 196	75	733	302	41
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	196	173	88	292	169	162	117	72
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	1 000	1 595	159	1 798	113	966	2 582	267
67 Gvozdje i čelik	19 400	27 388	141	16 326	60	13 531	9 574	71
68 Obojeni metali	130 792	182 402	139	128 649	71	98 127	55 777	57
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	3 643	4 837	133	4 454	92	3 038	1 830	60
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	23 899	88	25 896	108	15 472	16 033	104
71 Pogonske mašine i uređaji	384	440	115	310	70	224	193	86
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	3 762	3 361	89	2 994	89	1 538	1 699	110
73 Mašine za obradu metala	63	297	471	264	89	33	146	446
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	6 147	9 205	150	11 412	124	7 468	6 370	85
75 Kancelarijske mašine i za AOP	395	536	136	354	66	228	211	92
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	570	510	90	1 280	251	843	486	58
77 Električne mašine, aparati i uređaji	5 582	3 878	69	2 485	64	1 402	2 068	148
78 Drumska vozila	3 650	3 693	101	3 247	88	2 384	2 737	115
79 Ostala transportna sredstva i opreme	6 494	1 978	30	3 551	180	1 352	2 124	157
8 Razni gotovi proizvodi	8 969	16 910	189	8 111	48	5 181	5 281	102
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	573	198	35	136	68	100	101	102
82 Namještaj i djelovi	565	652	115	659	101	417	454	109
83 Predmeti za putovanja	41	68	167	58	85	23	53	235
84 Odeća	1 176	760	65	1 030	136	774	510	66
85 Obuća	356	446	125	661	148	382	460	120
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	322	287	89	210	73	140	142	102
88 Fotoaparati, časovnici	84	168	200	228	136	45	86	191
89 Razni gotovi proizvodi	5 852	14 330	245	5 129	36	3 301	3 474	105
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	2 800		3 814	136	2 295	4 928	215

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Avg 2012	Jan-Avg 2013	Index Jan-Avg 13 Jan-Avg 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 TOTAL	1 657 329	1 823 337	110	1 820 850	100	1 238 422	1 184 532	96
0 Hrana i žive životinje	324 209	351 857	109	356 578	101	235 585	245 969	104
00 Žive životinje	21 784	25 509	117	24 151	95	17 391	15 796	91
01 Meso i prerada mesa	76 026	74 023	97	84 255	114	52 830	56 884	108
02 Mliječni proizvodi i jaja	40 768	46 664	114	48 449	104	35 567	36 035	101
03 Ribe i prerađevine od ribe	9 606	10 585	110	11 083	105	7 357	9 003	122
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	46 581	57 092	123	57 069	100	37 440	37 425	100
05 Povrće i voće	33 799	38 681	114	37 644	97	23 637	30 194	128
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	9 949	12 826	129	12 034	94	7 441	7 297	98
07 Kafa, čaj, kakao i začini	47 669	44 524	93	35 924	81	24 122	21 934	91
08 Stočna hrana (sem žita u zmu)	13 670	16 367	120	18 557	113	11 153	11 395	102
09 Razni proizvodi za ishranu	24 357	25 586	105	27 411	107	18 647	20 006	107
1 Piće i duvan	63 930	65 850	103	65 091	99	46 939	47 709	102
11 Pića	46 352	50 939	110	53 413	105	39 164	38 510	98
12 Duvan i proizvodi od duvana	17 578	14 910	85	11 678	78	7 774	9 199	118
2 Sirove materije, sem goriva	70 243	84 420	120	60 358	71	44 608	33 853	76
21 Kože sirove i krzna nečinjena	86	0	0	2 231		1 320	806	61
22 Uljano sjeme i plodovi	810	603	74	371	61	252	355	141
23 Sirovi kaučuk	61	162	266	63	39	51	62	121
24 Pluta i drvo	7 337	6 497	89	5 770	89	3 672	3 958	108
25 Celuloza i otpaci od hartije	6	8	127	15	196	6	3	49
26 Tekstilana vlakna i otpaci	430	508	118	803	158	420	761	181
27 Sirova đubriva i minerali	3 398	3 320	98	2 354	71	1 692	1 513	89
28 Mineralne rude i otpaci metala	53 470	67 708	127	43 640	64	33 687	22 556	67
29 Životinjske i biljne sirove materije	4 645	5 614	121	5 111	91	3 508	3 838	109
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	330 590	158	334 356	101	241 005	171 272	71
32 Kameni uglj, koks i briketi	333	419	126	411	98	312	554	178
33 Nafta i naftni derivati	166 165	207 229	125	213 758	103	149 421	125 879	84
34 Gas, prirodni i industrijski	12 890	13 987	109	13 692	98	8 821	8 083	92
35 Električna enegrija	30 272	108 954	360	106 495	98	82 451	36 755	45
4 Životinjska i biljna ulja i masti	12 568	14 844	118	16 073	108	10 255	9 672	94
41 Životinjska ulja i masti	602	564	94	638	113	457	373	82
42 Čvrste biljne masti i ulja	11 532	13 814	120	15 058	109	9 596	9 124	95
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	434	465	107	377	81	202	175	87
5 Hemijski proizvodi	162 956	169 589	104	169 570	100	111 213	119 429	107
51 Organski hemijski proizvodi	2 030	2 167	107	2 191	101	1 546	1 765	114
52 Neorganski hemijski proizvodi	4 917	4 935	100	4 531	92	3 228	2 461	76
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	19 629	20 577	105	18 842	92	13 082	14 545	111
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	53 590	54 996	103	54 860	100	34 236	37 338	109
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	40 169	43 561	108	43 690	100	29 455	30 489	104
56 Đubriva (osim sirovih)	2 131	2 504	118	2 490	99	2 120	2 337	110
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 455	2 585	105	2 856	110	1 885	1 980	105
58 Plastične mase u ostalim oblicima	21 295	20 704	97	23 062	111	14 580	15 669	107
59 Hemijske materije i proizvodinigdje nepomenuti	16 740	17 560	105	17 047	97	11 081	12 845	116

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Avg 2012	Jan-Avg 2013	Index Jan-Avg 13 Jan-Avg 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	265 841	264 771	100	263 391	99	168 571	173 625	103
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	204	231	113	286	124	165	214	130
62 Proizvodi od kaučuka	14 777	15 396	104	19 420	126	10 548	9 002	85
63 Proizvodi od plute i drveta	16 948	17 300	102	17 844	103	11 836	11 649	98
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	27 822	28 833	104	29 367	102	19 649	20 118	102
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	12 660	12 333	97	13 386	109	9 578	8 933	93
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	77 953	72 952	94	71 065	97	45 885	49 027	107
67 Gvozde i čelik	37 330	41 170	110	36 336	88	22 908	27 131	118
68 Obojeni metali	13 471	13 190	98	13 130	100	8 223	8 627	105
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	64 676	63 366	98	62 557	99	39 779	38 924	98
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	315 905	93	332 870	105	232 865	231 492	99
71 Pogonske mašine i uređaji	7 842	5 486	70	8 344	152	6 191	3 454	56
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 594	28 699	100	21 933	76	13 265	11 280	85
73 Mašine za obradu metala	2 152	3 293	153	2 001	61	1 393	2 455	176
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	56 990	50 092	88	51 208	102	37 189	36 997	99
75 Kancelarijske mašine i za AOP	24 729	21 821	88	21 926	100	13 750	14 561	106
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	35 489	38 118	107	34 089	89	22 039	28 063	127
77 Električne mašine, aparati i uređaji	81 175	66 827	82	69 974	105	46 267	44 463	96
78 Drumska vozila	94 456	95 478	101	97 478	102	67 675	61 577	91
79 Ostala transportna sredstva i opreme	9 179	6 089	66	25 917	426	25 098	28 642	114
8 Razni gotovi proizvodi	207 315	224 777	108	222 137	99	146 960	148 811	101
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	11 831	10 939	92	12 014	110	7 784	7 871	101
82 Namještaj i djelovi	41 379	42 448	103	40 664	96	28 683	28 000	98
83 Predmeti za putovanja	4 649	5 333	115	5 826	109	4 098	4 972	121
84 Odeća	42 745	46 507	109	48 900	105	29 724	32 824	110
85 Obuća	23 309	27 256	117	30 292	111	20 043	21 110	105
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	13 656	16 430	120	18 563	113	12 256	11 091	90
88 Fotoaparati, časovnici	3 699	4 815	130	4 497	93	3 144	3 237	103
89 Razni gotovi proizvodi	66 047	71 049	108	61 380	86	41 228	39 705	96
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	734		425	58	422	2 700	640

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Služi kao osnovni izvor informacija za izradu platnog bilansa i nacionalnih računa zemlje, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima da istražuju tržište i definišu svoj položaj na njemu.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz COMMUNITY LRGISLATION aplicable to the STATISTICS RELATING TO THE TRADE OF GOODS, vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Komisije broj 92/2010,
- Regulativa Komisije broj 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina Crne Gore preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 god. koristi se Kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u SI.listu CG za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), revizija 4. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremili:

Maja VUČINIĆ i Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org